

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 7.

Indult Bétsből, Pénteken, Januárus' 22-dikén, 1830.

B é t s.

A' f. hónap 2 dikán ment végbe az 1818-diki Martz. 21-dikén költ Fels. Pá- tensnek értelme szerént, a' régi papí- ros pénzbeli intereses Státus-adósságok- nak hatvanhatodik sors húzása, melly- ben a' 77-dik Series jött ki. — Ezen se- riesben 2 1/2 proCentes Obligatiók fog- laltatnak-be, ú. m. 70,160 számtól fog- va bézarólag a' 70,813 számig, mellyek- nek tőkéje teszen 1,055,262 forintot, in- terese pedig, a' leszállított bets sze- rént 25,881 for. 35 kr. Az ezen sorban lévő egyes Obligatio számok külön laj- stromban adatnak ki.

A' N. Mélt. Ts. K. közönséges Ud- vari Kamarának Jan. 9-dikén költ vég- zése szerént ezen kihúzott Obligatiók tőkéinek értékei; a' 70,160 számtól kezd- ve, a' 70,813 számig befoglalva, azok- nak birtokosaiktól valóságos és benne kitett betsek szerént kiváltatnak, és Febr. 1-ső napján Conventios pénzben kifizet- tetnek a' Ts. K. közönséges Status- és Bankó adósságok Kaszszájából. — A' tő- kének vissza fizetésekor egyszersmind annak hátra lévő interessei is lefizettet- nek, ú. m. Jan. 1-ső napjáig V. tzedulá- ban, és Jan. 1-ső napjától kezdve Febr. 1-ső napjáig 5 forintjával számlálva 100 ftól ezüst vagy Conventios pénzben. Melly a' Ts. Közönséges Kamara rendelkezésből kihirdettetik.

P o r t u g a l l i a.

Lisbona, Dec. 19-kén. A' Tiszt- viselőknék fizetése, a' Kintstárnak üres- sége miatt, darab idő ólta nem adattat- hatott meg. Az Udvari Újság most jelenti, hogy az Igazgatásnak különbö- ző Dicasteriumainál hívatalt viselő Tisz- teknek, három hónapi elmaradott 'sold- ja ki fog fizettetni. Ez által, és más al- kalmatos rendelkezései által az Országló- széknék, béhegedni (varadzani) látja az ember azokat a' sebeket, mellyeket az Országban a' pártos zendülés (értetik az Oporto-i) ejtett. — Azoknak a' hajók- nak, mellyek megrongáltatva Terceirá- tól hazajöttek, reparálása munkában va- gyon, és mihelyt eléggé megigazgatva és helyre hozva lejéndenek, hihetően visszamennek ama Szigetnek bérekesz- tésére. — Azon hivatalos levelek, mel- lyeket az Országlószék, Diplomatus Agenseitől (Londonból és Párisból) vé- szen, felette megalégítő foglalatuák. —

Mind a' Fő városban, mind más ré- szeiben az Orzágnak tökéletes tsende- ség uralkodik.

S p a n y o l O r s z á g.

Mádríd, Dec. 31-kén. Néhány na- pok ólta gyakoriak a' Kabinétgyűlések, mellyek az Amériki dolgokat erányoz- zák. A' Király megalégedetlennek lát- szik a' Barradas Expeditiojának re- sultatumával, és hatalmas Rendszabáso- kat kíván elővétetni, ennek a' veszteség-

nek helyrehozására. A' Kérdés felett meg-hasonlottak a' Ministerek. Némelyek ab-ban a' vélekedésben vagynak, hogy Spa-nyol Országának mindent el kell követni régi Coloniáinak, legalább egy részének másodszori meghódoltatására; és meg kell vallani, hogy a' szempillantás ked-vező is, a' mennyiben most Mexikóban, Peruban, és Columbiában belső háború-ságok uralkodnak. Mások ellenzik a' kotzkás probatételt, minekutánna Gene-neralis Barradas, Mexikóban olyan tsúful járt. Igaz is, hogy ezen Expedi-tionak vitele nem volt alkalmas kezek-re bízva. Most kérdik már: hogy is biz-hatták a' Vezérséget olyan emberremint Barradas? és mi annak az oka, hogy minekutánna 5,600 ember Tampiconal kiszállott Mexikoba, nem ment 10,000 ember utánok, a' mint előre ki vala hirdetve? Azok, a' kikre ezen Expedi-tionak gondja bízva volt, (név szerént Don Vives, a' Cubai Helytartó) úgy látszik mindent megtettek, a' mi tsak megkívántatik vala ezen hodoltató Pro-bának fogantossá tételére. A' felől sen-ki sem kételkedik, hogy a' dologban több mint pusztá vigyázatlanság forog fel, és Ferdinánd Király szoros számot kíván ven-ni az egész meneteléről a' dolognak. Egész Spanyol Országban közönséges a' panasz a' Tampicoi szerentsétlenség szerzői el-len, és fejekre boszszút kiáltanak. Ca-dix városa 1000 katonát ígér saját köl-tségén. Ezen példának lesznek követői. Reményljük, hogy ez úttal nem fogják megvetni a' Mexikóból kiűzött Spanyo-loknak minapi ajánlását, hogy t. i. ők ma-gokra vállalják egy hódító nagy Expe-ditionak költségeit.

Frantzia Ország.

Páris, 11-kén. A' Király Jan. 8 kán meglátogatta a' Sz. Genoveva templo-mát, és ott egy tsendes Misét hallgatott,

mellyet Rauzan Abbásnak távollétében, egy Frantzia Missionarius tartott. A' Ki-rállyal véle volt a' Dauphin is. Ezen al-kalmatossággal az Érsek egy beszédet tartott a' Királyhoz, mellyben a' Tem-plom számára ajándékozott 20,000 Fran-kot Ö Fgének megköszönte.

A' Jan. 9-iki Moniteurben, a' Fő Posta Mesternek a' következő nevezete közlései olvastatnak, az 1819 iki Pá-risi Posta-szolgálatról:

1) A' Megyéből Párisba jött leve-leknek száma 9,212,802

2) A' Párisi leveles ladába vetett és ugyan tsak Párisba szálló leveleknek száma 5,275,607

3) A' Párisban kiosztatott Újság-és egyéb Nyomtatott - leveleknek szá-ma 2,200,000

4) A' Pénzel terhelt leveleknek száma 54,340

5) A' Párisba, hibából útasított le-veleknek, mellyeket vissza kellett a' Megyékbe küldeni, száma 3,058

6) A' petsételetlen jött levelek-nek száma, mellyek közzül 484 Bank-notával vagy Wechsellel volt megterhel-ve, mellyeknek betse öszveséggel 1,550,216 Fr. és 70 Centim volt 7,478

7) Minden titulus és adresse nélkül jött levelek, mellyeket a' Pos-tahivatalnak fel kellett bontani, hogy azokhoz, a' kiktől jött, vissza lehes-sen küldeni — voltak 456

Ezek közzül sokakban Banknoták vagy Vechselek voltak, öszveséggel 205,806 Frankig. — Látni való innen (így szól a' Fő Posta Mester) melly serényen folyt légyen a' mult esztendőben a' Posta szol-gálat. Sajnálni lehet, hogy a' Közönség tsak kevésbé fordítja hasznára azt a' sza-badságot, hogy leveleit recommandálhat-ja. Az nem kerül sem fáradságba sem költségbe, és a' levelet az elveszésnek vagy elsikkasztatásnak minden veszedel-

me alól ki veszi. — Lehetetlen egyszersmind tsudálkozásra nem fakadni annak látására, melly gondatlan a' Közönség és kiváltképpen a' Kereskedőség a' levelezésben, midön meggondolja az ember, hogy 7478 levelek, mellyekben 1,550,216 Franknyi Banknota vagy Wechsel volt beléjük téve, petsételetlen jönnek Párisba, és más 476, hasonlóan pénzes levelek a dressirozatlan vettetnek belé a' leveles ládába.

A' Constitutionnell azt beszél-li, hogy Caraman Úrra (a' Madridi Udvarnál lévő Frantzia Követre) a' Király azt bírta, hogy Nevében a' Spanyol Királynénak egy milliom Frank ajándékot nyújtson. Ezen tudósítást a' Gazette, a' napnak hazugságai közzé helyhez-teti.

A' hónap és jégnek kitakarítása Párisnak útszáiról, a' mult December Havában majd annyi költségbe került, mint 1825-ben, 1826-ban és 1828-ban az egész télnek idején, t. i. 146,000 Frankba. — A' kemény télről mindenütt panaszkodnak az Országban. Pauban Dec. 28-kán 14 gradusnyi volt a' hideg. Toulou-seban Dec. 31-kén egy Pap, a' Misesolvasás közben, leesett lábáról az erős hideg miatt. A' Puyi lovas Postát Dec. 26-kán a' hideg megvette. Lyon körül is a' rettenetes (6—7 lábnyi magas) hó miatt járhatatlanok némelly utak.

A' Gazette Jan. 7-kéről, így szól: „A' Liberalismus ímé megvallja, hogy a' panaszszai a' mostani Ministerium ellen csak színlelésére és palástolására valóok voltak egy más titkos nagyobb Plánumnak, t. i. a' Királyi hatalomnak magához való tsikarására és e'képpen az Orzágnak felforgatására. Ez a' felfedezés napról napra világosabb. Halljuk, mit mond a' Globe:

„Ha a' Parlament a' Ministeriumot megakarja buktatni: úgy a' hartzot né-

ki kell elkezdeni. A' Követek Háza eddig úgy tekintette magát, mint egy nagy törvényhozó Juryt; és egyedül az eleibe-adott Törvényjavallatoknak meghányásával, és belső betseknek megítélésével foglalatoskodott. Most itt a' napja, hogy a' Követek Háza felvégye azt a' rangot, mellyet néki Országunknak Institutioi adnak, és megmutassa, hogy az Ország dolgainak igazgatásába néki szollója vagyon. Mert külömben ha, mint eddig, megelepszik a' Követek Háza a' Ministeriumtól bényújtandó törvényjavallatoknak rostálgatásával: úgy azokat, minthogy magokban véve rosszszak nem lesznek, ilyen vagy amollyan változtatással el kell fogadni. Ésha minden törvényjavallatok, oda értvén a' Budgetot is, elfogadtatnak: úgy a' Ministerium a' Próbát a' Parlament előtt kiállotta, és megszabadul; 's mi lesz ekkor Frantzia Országból, Institutioinkból, és szabadságainkból? — — A' Követek Háza, Ura lévén az Ország pénzeinek, volumát a' fizetni való Adóra tsak akkor adja, ha azok a' személyek, kiknek kezébe a' pénz megyen, és azok a' dolgok, a' mikre megyen, előtte zálogai a' bátorságnak. Nem a' Királyi, hanem a' Parla-menti Praerogativa forog itten fel. A' Királyi Praerogativa tud maga magán segíteni; megmutatá ezt néhány hónapok óta. A' Parlamentnek most könnyű Véle bánni; valami jó ságot, viszszonozni nintsen: háládatosságot, mit, bizonyítani hasonlóan nintsen.“

Eddig a' Globe. — A' Gazette némelly jegyzéseket téssen ezen tzikkelyre, a' többek között: „Látjuk innét, hogy a' Pártos felekezet (a' Liberalismus) annyira lesüllyed a' mélységbe, hogy maradást nem lát magának, hanem ha a' Parlamentet felösztonözi; és ijjedten kiált: mi lesz Frantzia Ország-

ból és a' mi szabadságainkból? ha a' Ministerium a' próbát ki állja. — Bizony, Uraim! az Urak veszedelmes helyheztesben vagynak, midőn kénytelenek ilyen erőszakos ösztönözésekre és rendezavaró kiáltásokra fakadni.“

N a g y B r i t a n n i a.

London, Jan. 9-dikén. A' Standard azzal tépelődik, hogy a' mostani Ministerium elbocsátatván, helyébe egy igazi Protestans Kabinét fog rövid idő alatt állani. Hertzeg Richmond lenne Hg Wellingtonnak a' követője. Ezen beszédet a' Courier, nem tartja méltónak, hogy forma szerént ellene mondjon.

Lawrence Tamás, a' híres Portrait festő Jan. 8-dikán megholt. — A' Themze több helyeken egészen befagyott.

A' Courier nem minden aggodás nélkül emlékezik a' Frantzia Országi nagy Tengeri Tsatornának új Planumairól, mellyet a' Frantzia Journalok sokszor emlegetnek, melly szerént Frantzia Országon keresztül egy nagy Tsatorna ásattatnék a' két határ- (az Atlantikumi és Közép-)tengernek egybekötésére. Így nem kellene azoknak a' hajóknak, kik Nyúgot-Éjszaki Európából a' közép tengerre szándékoznak, a' Gibráltári Szorossághoz nagyot kerülni. Azzal vigasztalja magát mindazáltal a' Courier, hogy a' Planum kivihetetlennek látszik. Menne p. o. a' Tsatorna Bayonnetól Toulouseig, annak körülbelől 5 milliom fontsterlingbe kellene kerülni. Ennyi pénzt a' Frantzia Capitálistáknak nem szokások ilyen Próbamunkában kotzkáztatni. Az Anglus és Hollandus Du'soknak pedig nem fogna kedvek lenni, pénzeket egy olyan Tsatornának építésére kiadni, melly egye-

dül a' Frantzia Kormányshékeknek felügyelése és hatalma alatt állana.

Ross Kapitánnyal; a' ki tavaly egy Gözhajóval az Éjszaki Földszarkhoz elindult, a' Tzethal-vadászók öszve találkoztak a' Grönlandi tengeren. Jég, kevesebb volt a' tengeren, mint máskor, és a' Hajósok előadása szerént, nagyon hihehető, hogy a' Kapitánynak ez úttal kevesebb nehézségekkel kell hartzolni. De annyival rosszabb volt a' tzethal-keresőkre nézve a' lágy idő; mivel a' tzethalak felvonultak a' Földszarki vizekbe, a' hová a' Hajósok nem mertek utánnok menni. — Egy Frantzia tzethal-vadászhajó „a' Dieppe“ az Ejsz. Szélesség 76° grádusa alatt a' Pounds-Öblinél kikötvén, a' Szigetbéliekkel esmeretségbe lépett. Ezeknél a' vad embereknél nyomorultabb halandókat nem lehet a' föld hátán találni. Mintegy 150-en lehetnek; mindenik háznép külön lakott egy tzethal bőrből tsinált kitsiny sátorban, ugyan azon állatnak félig megbüszhödt húsa volt egyedül való eledelek. Fő vagy fejedelem közöttök nem volt. A' közös vadászatnak prédáját per nélkül felosztották egymás között. Lopni szeretnek, mint minden vadak, de álnokság nélkül valók. A' Frantziák között, kiket az Eskimók először nagy bámulással néztek, tsak hamar megbátorodva félelem nélkül jártak, és vélek tsere berét üttek. Nem lehet szomorúbb Országot képzelni, mint ez az övök; sem fű sem fa nem tenyészik az örökös hóval fedett földön; legfeljebb is moh sárgállik itt ott, hol a' napnak ereje a' hó borítékot megolvaszthatja; még nagyobb ritkaság valami élő állatot látni e' fagyos Országban — egyedül a' kutya az, melly itt is hív az emberhez, és nem hagyja el. — A' vadászatban igen szerentsetlen volt a' Dieppe, tsak 3 tzethalat fogott. Az Anglusok többet fogtak, ők jobban

értik a' mesterségét, noha ők is panaszkodnak. A' tavalyi vadászat átaljában sokkal szerentsébb volt.

L o n d o n b a n 1828-dik eszt. Dec. 12-dikétől 1829-dik eszt. Dec. 12 dikéig a' megkereszteltetett fiú gyermekek száma 13,674 re, és a' leányoké 13,554-re, 's mindöszve 27,028-ra ment. Eltemettek, férjfiakat 12,015-öt; aszszony személyt 11,509-et, öszveséggel 23,524-et. Ezek közül 70—80 esztendőt értek 1843-an; 80—90 esztendőt 749-en; 90—100 esztendőt 95-en; egy volt a' ki 101, és kettő a' ki 108 esztendeig élt.

B u r k u s O r s z á g.

Generalis Müffling Jan. 4-dikén Königsbergből Sz. Pétervárába elútazott, hogy a' mult nyári Követségét (Konstánztinápolyba) az Orosz Tsászárnak személyesen elbeszélje. — Albrecht Burkus Kir. Hertzeg 5-dikben indult el ugyan oda.

Havas és kemény télnek a' jele, mikor az úgy nevezett Havi Sármany (Emberiza Nivalis) magát nálunk mutatja. Ez a' kis tarka madárka, a' Polaris Vidékekről hozzánk általjövén, a' mezőkön szokta élelmét keresni, távol mindég a' faluktól. A' honnét szokatlan és tsudálatos dolog, hogy ezekben a' napokban, nevezetesen Jan. 8-ikán, itt benn Berlinben is a' Dorottya útszában egész falkástól lehetet őket látni, félelmesen és szorgalmatosan keresgélve a' fű-magokat, egy szénás szánról elmaradt hulladékokban. A' nagy hóterület, melly nálunk a' földet fedi, hihetően lehetlenné teszi a' kis Éjszaki bujdosóknak élelmeknek kereshetését a' mezőkben.

N é m e t O r s z á g.

A' Vürtembergi Királyságban az Ország Rendjeinek gyűlése Jan. 15-kén

elkezdődött. A' Király maga személyesen nyitotta meg a' Gyűlést.

Bavariában a' Finantz Ministeriumnak Jan. 13-kán költ Hirdetésében jelentetik, hogy minekutánna a' Királynak jónak látszott az öt pro Centes interesű Országos Adosságokat 4 pro Centesekké változtatni, mindazok, valakik ilyen 5 pro Centes Obligatioknak birtokosai, azokat tseréljék bé újakkal 4 pro-Centesekkel, vagy — ha nékik tetszik — kész pénzben a' reá eső Tökét az Országos Adóság Rovó Kaszszánál vegyék fel.

A' Hesseni Nagy Hertzegségben, a' Mainzi Püspökség egészen elszakasztatván a' Mechelni Érsekségtől (mellynek 1801 olta alatta volt) — a' „Provida Solersque“ és „Ad Domini Gregis Custodiam“ Bullának következésében — a' Freiburgi Metropolitana Székhez tsatoltatik, és a' többi három Suffraganeus Székekkel (Fulda, Rottenburg és Limburg) formálja a' Felső Rajnai Egyházi tartományt. A' Majnzi Püspöki szék alatt fognak állani minden Katholikus Papságok a' Hesseni Nagy Hertzegségben. Jövedelme a' Püspöki széknek 20,000 Rhénes forint leszen. Az új Püspök B u r g Úr.

O r o s z O r s z á g.

A' Gyémántoknak hazája eddig tsak Kelet India és Brasilia volt. Most már az Orosz Birodalom is ditsekszik véle. A' Pétervári Journalban erről egy hosszú tikkely olvastatik, melly a' többek között így szól: „Még tsak kevés esztendőkkel is ez előtt, alig ment 40 Pud aranyra a' mi aranybányáinknak adománya. Ezt is nehéz munkával és sok költséggel kelle a' bányák fenekéről kihozni. Ki hitte volna akkor, hogy mi nem sokára, földszint, megmérhetetlen

kiterjedésű aranyfészkekre és egész darab sár-aranyakra 's Platinákra fogunk akadni, olyan nagyságuakra a' mine-műek az Új Világnak arany Országai-ban még eddig nem találtattak. Es imé ez megtörtént. Orosz Ország ezen tekintetben nem hátrább való a' másik Fél-föld Országainál, mellyek 1792 (Amérika felfedeztetése) oltá a' nemes értzeknek fő forrásai valának. Orosz Ország az első, a' hol Platinából pénz legelőbb verettetett. Egyedül azzal voltak még nálunk előbb a' másik Hemisphaeriumnak tartományai, hogy nálunk Gyemánt találtatik. Most már, nálunk is van. A' legelső Orosz Gyemántot Jun. 22-kén 1829, az Uralnak nyugoti oldalán egy 15 esztendős gyermek, P o p o f f P á l lelte a' Polier Grófné arany-mosásában. A' legelső útmutatást Dorpati Professor Engelhardt Moritz Urnak lehet köszönni, a' ki midőn 1826-ban az Ural hegyeit tudományos tzelből bójárta, vissza jövén, az Igazgatószéket figyelme-tessé tette a' Gyemántoknak hihető ott-létére. Az akkori környülállások mind-azáltal nem engedték, hogy egyszeriben vizsgálódások tétessenek utánna. De a' következő esztendőben parantsolatot küldött a' Finantz Minister az Ural Hegyi Bánya'knak minden Directoraihoz, hogy a' Bánya tiszteknek tennék kötelességévé a' Gyemánt keresést. Kerestek is, de nem leltek, hanem leltek helyette gazdag aranyfövény területeket. Míg nem, végre a' híres Tudós Báró Humboldt, idei utazásában az Ural Hegyéhez, egy Hegyikristályban (mellyet a' fent megnevezett gyermek talált) az első Urali Gyemántot felfedezte. Azólta találtak többeket is, mellyek az ahoz értők ítélete szerént, a' Brasiliaiaknál nem alább valók."

Orenburg tartományában ama rettenetes nyavalya, a' Napkeleti Cho-

lera (ragadó) dühösködik, melly miatt sok faluk és városok, mint Pestis idején, rekesztve tartatnak. Azon a' határlíneán, melly Orenburg tartományát Kázántól választja, mindenütt örök állanak, és halálos büntetés alatt sem embernek sem portékának vagy baromnak kijönni nem szabad. A' leveleket megfüstölve vasfogóval nyujtják által a' határon.

O d e s s a Jan. 2-kán Oberster M u k h a n o f f Pétervárából ide érkezett, hogy a' Török Követeket, mint Mihmandar, Moskaun keresztül a' Tsászári Udvarhoz kísérje. Ő gondoskodik mindenről, a' mi a' Követ Uraknak az utazást könnyebbé vagy kellemetesebbé teheti. Minden Station, a' mi útjában esik az Utazó Követségnek, 200 lovat kell készen tartani. Az elutazás Jun. 6-dikán vagy 7-dikén fog meglenni. — Az egészség állapotja a' városban a' kívánságig jó. Vége a' Pestistől való félelemnek.

I s m a i l Dec. 15-kán. Alig jöttünk magunkhoz a' minapi (Nov. 26-iki) földindulás által okozott félelemből, midőn ismét egy új és rettenetes történet szomorította meg Városunkat. Tegnap délután 1 órakor a' Sz. Miklos nevű (a' Törököktől elfogott) lineahajó, melly Puskaporral és hadiszerekkel megterhelve a' Kikötőben akara telelni, két Hajós legényekkel együtt a' levegőbe repült. A' rémítő Explosio 4 közel lévő hajókat széljelzúzott, és a' városba hullott fa-, vas-, és jég-darabok sokakat megsebesítettek, megöltek, két Magazint semmivé tettek, több mint 50 Háznak tetejét, falait leverték, 450 Épületeknek ablakait öszvetörték 's a' t. A' szerentsétlen történet áldozatjainak számát még nem tudjuk egészen. De annyi már tudva van, hogy 42 en tetemes sebeket kaptak, és 6-an megholtak, kiknek tagjai meszsze széljelhányva találtak.

Sz. Pétervára, Jan. 3-dikán. A' közelebbi Tsötörtökön (Dec. 31-ken) midőn a' Tsászár, felgyógyulása óta ekkor először, az Ingenieur - Kastélynak gyakorlójában megjelenne egy katonai Paradénak nézésére, messze elhalatszó Hurrrah kiáltással fogadták Ő Fgét a' fegyveres vitézek; melly örömkialtás, jöllehet a' Monarcha megindulva intene kezével, sokszorosan hangzott az érzéstől elragadtatott vitézeknek szájából. — Másnap estve megjelent a' Tsászár és Tsászárné a' Theatrumban, hol a' „IV Henrik Vadászatja“ nevű darab adattatott, és midőn a' Játékban, ama szívreható jelenés előjönne, a' hol egy paraszt Háznép IV Henriknek egészségéért iszik, és a' jelenlévő Esméretlent kéri, hogy a' Királynak adná értésére, hogy őtet jobbágyai önn magoknál inkább szeretik és áldják — az egész Néző közönség elragadtatva, ezerszeres Hurráhal és tapsolással bizonyította örömeinek árját.

A' Chersoni Kormányozó Mohilevsky, és az Odessai Kormányozó Bogdanovsky Urak a' Sz. Anna Rendjének első rangú Keresztjével megtiszteltettek. — A' Római Kathólikus Egyházi Collegiumnak Elölülője Hertzeg Gedroit Simon Adramiti Püspök, Coadjutorává neveztetett a' Samogitiai Püspöknek Hg Gedroit Jó'sefnek, következői jussal a' Püspöki méltóságba.

Egy Ts. Ukas 12-kéről, parantsolja, hogy Platinából új pénz darab, hat ezüst Rubeles, veretessék. A' nagysága ezen Platinatallérnak egyezni fog a' fél ezüst Rubelével, és kitsiny hijján öt Szolotnik tiszta Platina lesz benne.

Spanyol Ámérika.

Oct. 24-kén két Spanyol Hadi hajó Porto-Riccoba megérkezett. A' ket-

tő 700 hajós katonát viszen, és Havannába küldetik. Egyiken egy Spanyol Generalis megyen, kit a' Madridi Udvar, a' mint beszéllek, azért küld Cubába, hogy a' Helytartótól D. Vive stől számot kérjen, miért nem küldött Mexikóba több katonaságot az első Expeditionnak segítségére.

Havanna Nov. 10-kén. Az egész Spanyol Hajós sereg vissza jött (t. i. Mexikótól) Admiralis Laborde alatt Havannába. Tampicoból az elfogott Spanyol táborról, azt a' szomorú tudósítást vesszük, hogy a' Tengerparti Hideg-lelés rettenetes pusztításokat téssen a' katonaságban, és félő ne hogy utoljára az egész Sereg e' döngnyavalyának áldozatja legyen. — A' Hornet nevű Éjszak Amerikai hajó, melly nagy summa arany és ezüst pénzt hoz vala ide Havannába Tampicóból, sehol sem találtatik. Hihetően szerentsétlenség érte az útban. A' kár nagyobb részént Anglus Kereskedőket illet. — A' rabszolga Kereskedés szorgalmatossággal folytatatik Cubában. A' révműhelyben most is hat hajót igazgatnak a' Hajó Átsok, mellyek ugyan azon embertelen tzelra szándékoznak kifutni.

Columbia. Carthagennai tudósítások szerint Nov. 4 kéről, az Antioquiai zendülés Bolívar ellen egészen elnyomattatott Generalis Cordova maga, a' Pártos Vezér egy ütközetben Oct. 17-kén elesett. — Bolívar elhagyta Quajaquil városát és a' Fő városba Bogotába útban van.

Lombard-Velentzei Királyság.

Ő Ts. K. Felsége azon atyai gondoskodásból, hogy Birodalmainak kereskedését annál inkább kiterjeszthesse, 's a' külső országi Státusokkal való könnyebb öszveköttetés által azt annál virágzóbbá

tehesse; és hogy legközelebb Velentze városának módot szolgáltatson állapotjának, a' mennyiben azt a' körülállások engedik, jobb karba hozására 's boldogítására, a' mult esztendő Febr. 20-dikán költ kegyelmes végzésében megengedte, hogy azon szabad Kikötőhelyi juss és szabadság, mellyel eddig csak *San Giorgio* (Szent-György) szigete élt, ezentúl egész Velentze városára kiterjesztessék. Az új szabad kikötő helynek megnyitása a' f. eszt. Febr. 1-ső napjára vagyon meghatározva. Egy Kormányszéki hirdetés, melly a' közelebb mult Dec. 22-dikén költ, ezen jóltévő intézetre nézve körülállásos utasításokat adott ki.

M a g y a r O r s z á g.

Paksról Jan. 10-dikén. A' Folyó hónapnak 8-dikán reggeli 4 órakor Te-kint. Sz. Katolnai Cseh Ignátz Ur, Ts. Ns. Tolna Vármegyének 2-dik Al-Ispánya életének 49-dik esztendejében tüdő-fásulásban véletlenül meghalálozott. — Régi Nemzetségből származván, sok nagy érdemű ösöket számlált, kik közül az utolsó úgymint boldogult édes Attya Nagyság. Sz. Katolnai Cseh László Kir. Tanácsos számos esztendőig T. N. Tolna Vármegyének 1-ső Al-Ispánya vala. A' most meghalálozott ama régi nemesi származását megvalósította tökéletes emberiségével, polgári nagy érdemeivel, mint szívesen tisztelt férj, buzgón szeretett atya, nagyra betsült atyafi, és igaz szívű barát. — Életének 27 esztendeit édes hazájának a' Vármegyei szolgálatban feláldozta, és mint Al-Jegyző, Fő-Bíró, Fő-Jegyző, 's végtére mint Al-Ispány minden időben vágyatlan lévén, soha tekintetét, 's nevét a' hivatal által

magasztalni, és nevezetessé tenni nem törekedett; hanem inkább azt megkülömböztetett Characterével, és egyéb be-tses tulajdonságaival díszesítette. — Bé-ke hamvainak! — Tisztelet nevének! — Állandó szeretet emlékezetének! —

T u d o m á n y o s D o l g o k.

Ú r á n i a Nemzeti Almanách Új esztendei ajándékul, 1850. Esztergomban, Beimel Jó'sef betűivel és költségével. Ezen igen jeles Zsebkönyv harmadik évi folyamatjának kiadásában ennek Szerkesztője Fő Tiszt. Tudós Szed er Fábján Úr, az Esztergomi Kir. Gymnasiumnak Directora, a' Nemzeti Literatura gyarapítása eránt viseltető Hazafiúi buzgóságból most is mindent véghez vitt, hogy mint az első évi folyamat, a' második évit már sok tekintetben felyülhaladta, úgy ez a' harmadik, foglalatjának be-tsével mind a' kettőnek eleibe hágjon. Más részről a' Kiadó sem sajnállotta költségét, hogy külső tsínosságát amazok felett nevelje. A' benne előforduló réz-metszések igen szépek. Esmeretes sok jeles Iróink munkátskái mellett, új Szerzők is jelennek meg próbákkal az Urániában. Ohajtjuk, hogy a' Haza Fiaitól 's Leányitól szinte olly buzgó hazafiúsággal fogadtassék a' jeles Almanách, a' millyennel számokra készítettett.

A' pénz folyamat Januárius 21-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 105 3/16
Az 1820-béli sorsosok, — —
Az 1821-béli hasonlók, 157 1/2
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 61 3/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1274 4/5 for. ton,
Conv. Pénzben.